

КУЛТУРНИ ПОСОКИ

Мартин КЕЙНИГ ОТКРИВАТЕЛЯТ НА БЪЛГАРСКАТА КОСМИЧЕСКА ПЕСЕН

Американецът съхранява българщината от урбанизацията

В Национална галерия бе открита фотодокументалната изложба „Ехо от Балканите ХХ век: Портрети и звуци от България“ на американския етнограф Мартин Кейниг. В нея са включени 73 фотографии от 7 балкански държави, най-много от България, подбрани от фотографа Иво Хаджимишев - куратор на изложбата. Колекцията се допълва от албум и два аудиодиска с автентичен фолклор.

„(...) Аз съм любител и привърженик на традиционната култура, особено на фолклорната музика и танц. Най-много обичам да наблюдавам и да записвам традиционните изпълнители, когато са самите себе си. Възхищавам се на автентичността и прекарах последните над петдесет години от живота си в опит да запиша многобройните и форми. Първото ми пътуване на Балканите, когато бях на двайсет години, се оказа преживяване, което промени живота ми.

На Балканите (България, Хърватия, Гърция, Косово, Северна Македония, Румъния и Сърбия) открих хилядолетна култура с характерната връзка между хората в селата, присъща на толкова много подобни култури по света. Водещи устойчив начин на живот, отглеждат храната си и шиейки сами дрехите си, без да им се налага да пазаруват в магазините. През изминалите петдесет години, пътувайки в тази част на света, видях и преживях дълбока промяна, настъпила много по-бързо от промените, предизвикани преди време от модернизацията на Запад. (...)

Снимането и записването в селата обикновено изискваше много време - най-напред трябваше да се намерят певците, музикантите, танцорите. Това отнемаше часове, понякога повече от ден. Разполагах с много време за убиване, което пък ми позволяваше физически да се доближа до хората, които накрая щях да снимам. Освен аранжиранияте портрети - хората, които молах да снимам, позираха сами, - никога не съм давал указания на никого. Всички снимки са правени спонтанно.

Снимките ми са част от по-голям проект, включващ книги/каталози от доиндустриалната балканска музика от преди глобалната епоха, която записвах по същото време и на същите места, на които снимах.

Въпреки че хората в тези селски общности бяха бедни откъм материални блага, порази ме колко богати бяха по отношение на чувството си за личност и за общност, на естетиката, изразена в традиционните им дрехи, тъкани и дървени предмети. Културната революция, помела този традиционен начин на живот, подобно на много други, се случи за много кратък период и до голяма степен остана недокументирана. Надявам се тези снимки да са достатъчно красноречиви, за да предадат усещането за жизненост и лиричност на този отминал свят.

Казват, че трябва да знаеш откъде идваш, за да знаеш накъде отиваш. Хората, които съм снимал, могат да осигурят връзката с един изчезнал начин на живот, който не бива да бъде забравен, защото разкрива силата и красотата на човешкия дух, които в копнежа си може би не осъзнаваме, че ни липсват“, са думите на Майкъл Кейниг към зрителите, отпечатани на фотос в галерията.

- Тя изпя песента и това беше, не се наложи да правим втори запис - казва Мартин Кейниг за съвършеното изпълнение на Валя Балканска на българската космическа песен.

Той е човекът, открил и записал преди повече от петдесет години как младата певица от Смолян изпява „Излел е Делю хайдутин“. Кейниг допринася българската народна песен да бъде избрана за златната плоча, която лети на борда на американския спътник „Вояджър 2“ като поздрав от планетата Земя към галактиката.

През 1967 г. младият хореограф и инструктор по фолклорни танци от колежа към Колумбийския университет в Ню Йорк пристига в България, за да изучава нашите народни ритми. Пътува неуморно по събори и фестивали из четирите краища на нашата страна. До 1979 г. Мартин Кейниг се връща шест пъти в България, записва песни, обичаи, инструментални изпълнения, снима с фотоапарат и 16-милиметрова кинокамера празници, помени, сватби, пейзажи, портрети, носии.

Разказва как осъзнал, че пред очите му се открива един „твърде привлекателен“ миг от вечността, една цяла култура и общество с установени ценности и традиции, обречени да бъдат заличени от индустриализацията и урбанизацията. Затова фотографира и записва на магнето-

На откриването на изложбата с Валя Балканска, която изпълни „Излел е Делю хайдутин“, и с Генералния консул на България в Лос Анджелис Веселин Вълчев, с когото са близки приятели.

фонни ленти, увековечавайки нетленното творчество на българското село. Мартин Кейниг работи и в съседни балкански държави. Колекцията му от над 4000 фотографии и стотици записи е откупена от авторитетния институт „Смитсониън“.

В Ню Йорк етнографката Етел Рейм и Мартин Кейниг основават Център за балкански изкуства, който по-късно се разраства като Център за традиционни музика и танци. Подпомагана от „Смитсониън“, тази неправителствена организация подкрепя културните традиции на етническите имигрантски общности в САЩ дори и през Студената война, като организира фолклорни фестивали и записи на терен на музика, песни и танци, кани в САЩ изпълнители от целия свят, заснема документални филми и издава грамофонни плочи с автентична

музика от балканските страни, в това число две дългосвирещи винилови плочи със записи от България. Със заслугата на Мартин Кейниг една от тези плочи стига до проф. Карл Сейгън и така „Излел е Делю хайдутин“ попада в селекцията за златната плоча на „Вояджър 2“.

Изложбата може да бъде видяна до 17 ноември.

Диана ДЖУНЕВА

Американският учен и изследовател бе награден с почетния знак на Президента на Републиката за приноса му за съхранение и популяризиране на българското фолклорно изкуство.

Снимка Прессекретариатът на държавния глава

ТОТАЛ КОЛАГЕН МАКС

ПЕРФЕКТНИЯТ КОЛАГЕН НА ПЕРФЕКТНА ЦЕНА

Гарантирано най-високо качество - произведено по най-съвременни технологии!

- Искате да спрете болките в ставите?
- Искате да победите остеопороза или пародонтоза?
- Искате да подобрите мускулния си тонус и състоянието на кожата?

Опитайте доказани Total Collagen Max!

КОЛАГЕНЪТ е главният белтък в съединителната тъкан на човека. Концентрацията му варира от 23% в черепните кости, 50% в хрущялите, 64% в роговицата на окото до 74% в кожата. След 25-годишна възраст производството на колаген в човешкото тяло започва да намалява. Това предизвиква стареене на меките тъкани и костите (остео-пороза). Още преди половин век учените вече знаеха, че създаването на чист, несинтетичен колаген ще бъде революция в медицината. Сега можете да забавите процесите на стареене с помощта на **Total Collagen Max!** Разработен според последните тенденции в областта на ставните заболявания, той добавя оптимална доза хидролизирани колаген в организма ви, позволява възстановяване на колагена, който

сте изгубили, както и стимулира собствения синтез на тялото. Колагенът е златен стандарт за постигане на възможно най-бързо възстановяване на тъканите, мускулната матрица, подновяване на ставния хрущял и възстановяване след активен спортен живот. Той може да подобри бистротата на ума, да намали възпаленията, да подобри състоянието на кожата. Освен това:

- намалява възпаленията, болките в тялото и дискомфорта на ставите;
- укрепва кръвоносните съдове;
- укрепва ноктите, забавя косопادا;
- помага в лечението на Остеопороза;
- помага в лечението на Пародонтоза на венците;
- увеличава енергията и издръжливостта;
- стяга и тонизира мускулите.

При продължителна употреба подпомага поддържането на здрави костите, съединителната тъкан и ставите. Можете да предотвратите проблемите, преди да са се проявили! **Защитата е най-добрата атака!**

Ставите вече не ме болят!
Виктор Попов, София
Активен спортист съм бил цял живот и на 50 години започнаха да ми се появяват сериозни проблеми с коленните стави. Консултирах се с ортопед и той ми обясни, че колагенът е основното изграждащо вещество, което е най-важното за правилното функциониране на ставите по цялото тяло. Той ми препоръча да опитам с хранителни добавки и затова се доверих на **TOTAL COLLAGEN MAX**, защото добавката е с високо съдържание на чист колаген. Пия я вече два месеца и определено има ефект - ставите вече не ме болят.

Добавката с колаген наистина помага!
Наталия Иванова, Пловдив
Баща ми е голям фен на вестника и получава всеки брой. Там прочел за тази хранителна добавка - **TOTAL COLLAGEN MAX** и понеже има проблеми със ставите по цялото тяло и го мъчат шипове, ме накара да му я поръчам. Бях скептична, но трябва да ви кажа, че след два месеца той все по-малко се оплаква от болки и наистина е доволен.

Поръчайте вашата едномесечна доза от 90 капсули на изключително атрактивната цена от 26,90 лв!

При поръчка на 2 опаковки - **безплатна доставка!** ☎ **0877 877 660**
Вече можете да закупите и в специализирания магазин за хранителни добавки на ул. „Искър“ 16, София!